رسالت و مأموریت‌های بسیج در گفت‌وگوی «جوان» با مسئول نمایندگی ولی فقیه در سازمان بسیج مستضعفین

بسیج متعلق به همه مردم با هر سلیقه و گرایشی است

احمد محمدتبریزی

حجت‌الاسلام محمدرضا تویسرکانی معتقد است که اندیشه تشکیل بسیج از سال‌ها قبل از پیروزی انقلاب در ذهن حضرت امام(ره) وجود داشته و بعد از پیروزی انقلاب عینیت یافته است. با ایشـــان در دفتر کارش قرار ملاقات گذاشتیم و ساعتی مهمانش بودیم. رک و صریح سخن می‌گفت و اشراف خوبی به تاریخچه بسیج و مسائل پیرامون آن داشت. حالا که ۳۹ سال از فرمان امام مبنی بر تشکیل بسیج مستضعفین می‌گذرد، این شجره طیبه انقلاب اسلامی آنقدر گسترش یافته است که به قول حجت‌الاسلام تویسرکانی، اکنون ۲۲ قشر بسیج در زمینه‌های مختلفی مثل مسائل فرهنگی، علمی، اجتماعی و اقتصادی به شکل تخصصی و کارآمد کار می‌کنند. به مناسبت هفته بسیج مســـتضعفین با حجت‌الاسلام تویسرکانی مســـئول نمایندگی ولی فقیه در سازمان بسیج مستضعفین گفت‌وگویی انجـــام دادیم کـــه در ادامـــه می‌خوانید.

علی پوردهقان

به نظر شما چه ضرورت‌هایی باعث شد حضرت امام در همـــان اولین ماه‌های پیروزی انقلاب اسلامی فرمان تشکیل بسیج مستضعفین را صادر کنند؟

حضرت امام سال ۱۳۵۸ دستور تأسیس بسیج مستضعفین را صادر کردند ولی در حقیقت تفکر تشکیل بسیج در ذهن ایشان به سال‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی برمی‌گردد. امام، زمان استقرار در نجف به دنبال یک تشکل، مجموعه یا شبکه‌ای بودند که آن شبکه مجری فرامین و دستورات و منویات ایشان در ایران باشد. بعدها در یک جلسه‌ای امام نزد نزدیکانشان در سال ۵۰ یا ۵۱ می‌گویند که ما باید به فکر تشکیل بسیج باشـــیم. یعنی این در ذهن امام بوده و منتظر زمان و فرصت و آمادگی‌هـــای لازم بوده که آن را اعلام کنند.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در پنجم آذرماه ۱۳۵۸ امام تشکیل بسیج مستضعفین را اعلام می‌کنند. بسیج قبل از شـــروع جنگ تأسیس می‌شود که نشـــان می‌دهد یک تشکل نظامی نیست بلکه یک تشکل ولایی است که در مسیر تحقق مطالبات ولایت حرکـــت می‌کند. حالا مطالبـــات ولایت عرصه فرهنگـــی، اقتصادی، علمی و پژوهشـــی دارد عرصه امنیتی و دفاعی هم دارد. بر همین اساس مقام معظم رهبری در همین سال‌های اخیر فرمودند که هویت بسیج، نظامی‌گری نیست و نباید بسیج را به عنوان یک تشـــکل نظامی به جامعه معرفی کنیم. ایشان فرمودند جمع کثیری از مردم در اقشار مختلف هســـتند که روحیه نظامی ندارند اما دوســـت دارند به کشور و انقلاب خدمت کنند و در برابر دشمن تلاش مبتکرانه داشته باشند. اینها هم بسیجی هستند. بر همین اساس در سال‌های اخیر سازمان اقشـــاری بسیج تقویت شد. ما در زمان امام دو قشر بســـیج یعنی سازمان بسیج دانشجویی و سازمان بسیج طلاب و روحانیون را داشتیم ولی بعد از جنگ و بعد از رحلت امام و در طول رهبری حضرت آقا به ۲۲ قشر افزایش یافت. بسیج الان در همه اقشار مؤثر در جامعه حضور تشکیلاتی دارد و این حضور تشکیلاتی، حضور امنیتی، دفاعی یا اطلاعاتی نیست بلکه حضور قشری و تخصصی است.

ذهنیت نظامی همچنان در ذهن مردم پررنگ‌تر است. چه برنامه‌هایی برای برطرف کردن این ذهنیت و نشان دادن جنبه‌های دیگر بسیج دارید؟

قبول دارم که بعد از دفاع مقدس نتوانســـتیم آن جامعیت بســـیج را به مردم معرفی کنیم و این یک نقص و عیب است. این یک نقص برای بخش رسانه‌ای سازمان بسیج است که نتوانسته جنبه‌های دیگر را به خوبی معرفی کند. شاید یک دلیلش اوضاع و احوال انقلاب باشد. چون بعد از دفاع مقدس کشور ما در یک حالت صلح پایدار همیشگی نبوده و همیشـــه در معرض تهدید نظامی قرار داشـــته به همین خاطر نیروهای بسیجی در رابطه با مقابله با تهدید همیشه یک حضور فعال داشـــته‌اند. اینطور نبوده که بعد از دفاع مقدس پرونده جنگ بسته شده باشد و ما دائماً در معرض تهدید بوده‌ایم.

من خودم ماهی به چند قشر بسیج سر می‌زنم و جلسات چندساعته تخصصی برگزار می‌شود. انصافاً تلاش گســـترده‌ای صورت می‌گیرد ولی جامعه بی‌خبر اســـت. مثلاً بســـیج مهندسین کشـــاورزی طرح‌های خلاقانـــه‌ای برای نجات کشاورزی دارد و کار می‌کنند. بخش رسانه‌ای بسیج باید فعال‌تر شـــود و بسیج را آنطوری که رهبری به تصویر کشیده معرفی کند.

آوردن واژه مســـتضعفین به اول نام بسیج، این موضوع را به ذهن تداعی می‌کند که بسیج تنها مختص جوانان ایرانی نیســـت و دایره شمول جهانی دارد؛ آیا اکنون بسیج توانسته است الگویی برای سایر ملت‌ها باشد؟

امام یک عالم قرآنی بود. یعنی قبل از اینکه عارف باشد، فیلســـوف، فقیه و مبارز باشد، یک عالم قرآنی بود و قرآن را کتاب انقلاب می‌دانستند. می‌فرمودند قرآن کتاب انقلاب اسلامی است. در حقیقت قانون اساسی مبتنی بر قرآن و عترت نوشته شده اســـت. قرآن مجید تلاشی که در عرصه مسائل اجتماعی و سیاسی مطرح می‌کند یک تلاش مجاهدانه در برابر ظالمان و ستمگران است نه در برابر کافران و مخالفان. هرچند ما در برابر کافران و مخالفـــان هم یک وظایفی داریم که باید آن مسئولیت‌ها را انجام دهیم. تشکیل یک جبهه انقلابی بر اساس آیات قرآن باید علیه ظالمان در حمایت از مظلومان شـــکل بگیرد. یعنی چالـــش ما چالش ظالم و مظلوم اســـت. جنگ ما هم جنگ در برابر ظلم اســـت. انقلاب ما حامـــی مظلومین و مســـتضعفین بود و این مســـتضعفین از قرآن گرفته شده است. یعنی این مستضعفین بیش از ۹۰ درصد مردم دنیا را تشکیل داده‌اند و ببینید امام چه جبهه‌ای را در برابر نظام استکباری باز کرد. چون نقطه مقابل مستضعف، مستکبر اســـت. حضرت امام وجه ایجابی و حضرت آقا وجه سلبی را پیاده کردند. اگر به ادبیات رهبر انقلاب دقت کنید از استکبار و مستکبر بیشتر صحبت می‌کنند و حضرت امام در ادبیاتشان بیشتر از مستضعفین مطلب وجود دارد. این یک وجه ســـلبی و یک وجه ایجابی است. یعنی در گیری مستکبر و مستضعف، نه در گیری مسلمان و یهودی، نه در گیری شیعه و سنی، نه در گیری عرب و عجم. یعنی نه در گیری دینی داریم نه جغرافیایی و... اینها همه باطل و نقشه دشمن است. سلیقه‌ها و دیدگاه‌ها متفاوت است و خدا هم نخواسته که انسان‌ها یک جور فکر نکنند. آنچه خدا به آن راضی نمی‌شود ظلم ظالم مقابل مظلومان است و سکوت در برابر ظلم ظالم گناه کبیره، خیانت و حتی خروج از دین تلقی می‌شود. امام محور تلاش‌های خودشان را بر اساس مستضعفین و نیازهای مستضعفین برنامه‌ریزی کردند. مقام معظم رهبری هم مبنای کلام و برنامه‌های خودشان را متوجه مستکبرین کردند که هر دو مکمل هم هستند.

ما هم به مســـتضعفین توجه می‌کنیم هم به مستکبرین. توجه به مســـتضعفین بر اساس محبـــت و عاطفه و نیکـــی اســـت و توجه به مستکبرین بر اساس اشداء علی الکفار است تا مانع نفوذشان شویم تا شیوه‌ها و روش‌هایشان مؤثر واقع نشود. اگر امام از کلمه مستضعفین استفاده کردند همان چالش نهایی آخرالزمانی را مدنظر قرار دادند. ما حدود ۳۰۰ روایت داریم که در دوران حضرت حجت(عـــج) زمانی که ایشان می‌آیند علیه ظلم قیام می‌کنند، ظالم را نابود می‌کنند و مظلوم را نجات می‌دهند و عدالت را پیاده می‌کنند. یعنی اصلاً بحث دین و مذهب وجود ندارد. لذا نهضت جهانی حضرت حجت(عج) نهضتی فرامذهبی و فرادینی است. یعنی همه مستضعفین و مظلومین عالم به امام پناه می‌آورند و او را ملجأ و پناه خود می‌دانند. همچنان کـــه الان ما در خیلـــی جاهای دنیا داریم که مسلمان نیســـتند ولی مقام معظم رهبری را دوســـت دارند. برای مثال در لبنان سیدحسن نصرالله یک عالم شیعی است که بین مسیحی‌ها و غیرمسلمانان هم محبوبیت دارد. همه می‌دانند که او یک عالم شیعی است و بدون اینکه دست از مکتبش بردارد جوری عمل کرده که فرق و مذهب مختلف به او روی بیاورند.

تجربه الحشدالشـــعبی در عراق هم تجربه خوبی است و در زمان پیاده‌روی اربعین این محبوبیت بســـیج مردمی ایـــران و عـــراق را به خوبی نشـــان می‌دهد؟

بله. امام حسین(ع) یک امام فرادینی است. در اربعین از ادیان دیگر بـــرای پیاده‌روی می‌آیند و این پیـــاده‌روی فراملـــی و فرادینی اســـت. امام‌حسین(ع) محور مبارزه با ظالم شده است. حالا ظالم هر کسی می‌خواهد باشد. ما با ظالم مخالفیم. این را امام علی(ع) هم می‌فرمایند. ما الان از مردم یمن و فلسطین برای مظلومیتشان دفاع می‌کنیم. این را اســـتکبار نمی‌پذیرد. این یک ایده جدید در دنیاســـت که باعث وحدت و مقاومت می‌شـــود. این ایده جهانی را امام بر اساس آیات قرآن و تعالیم اهل بیت(ع) مطرح کردند که یک مسلمان شیعی هر کجا باید برای دفاع از مظلوم تلاش کند. شیعه در طول تاریخ با این رویکرد شناخته شده است. نماد شیعه مبارزه با ظلم است به خاطر همین همه امامان شیعه را شهید کرده‌اند.

امروز جنگ رسانه‌ای شدیدی در دنیا حاکم است و چطور می‌توان این سد رسانه‌ای را شکســـت و این پیام را به گوش مردم کشورهای دیگر رساند؟

این قدرت رسانه را می‌رساند که یک دیوار دیده نشده بین گوش‌ها و صداها ایجاد کرده تا صدای حق به گوش و دل‌های تشـــنه نرسد. ما با نگاه دینی که موضوع را بررسی می‌کنیم می‌بینیم گاهی اوقات به شـــوکی احتیاج است تا دیوار را فرو بریزد. خیلی از شهادت‌ها اینطور است. مثلاً شهید حججی چنین تأثیری را ایجاد کرد. در دوران گذشته شـــهید بهشتی چنین ظرفیتی را به وجود آورد. شهادت ایشان خیلی‌ها را بیدار کرد. شاید اتفاقات این‌چنینی باید در عالم بیفتد تا یکســـری حقایق معلوم شود. قتل خبرنگار و منتقد عربســـتانی هم چنین حالتی را داشت و عمق خباثت و پلیدی رژیم آل سعود را رو کرد. چیزی را که ســـال‌ها کتمـــان می‌کردند برملا شد و رسوایشـــان کرد. نمی‌توانند از زیر بار این جنایت فرار کنند. مقام معظم رهبری فرمودند رسانه‌ها توان جابه‌جایی جلاد و شهید، خوب و بد و حق و باطل را دارنـــد. در این عرصه خیلی باید زحمت کشید و باید از نسل جوان باانگیزه بیشتر بهره برد.

به نظر می‌رسد با اتفاقاتی که در جهان در حال رخ دادن اســـت، مردم دیگر کشورها آمادگی بیشتری برای شنیدن پیام انقلاب داشته باشند؟

باید گفت در کشور خودمان انقلاب مظلوم است و این نشان می‌دهد خوب کار نکرده‌ایم. علما و انقلابیون و همه مـــا در این وضعیت مقصریم و باید جبران کنیم و نبایـــد دنبال مقصر بیرونی بگردیم. بنده به عنوان طلبه می‌گویم دین اسلام آنقدر جذاب و زیباست که اگر حقیقتش برای هر انسانی تبیین شود عاشقش می‌شود. دینی که مبتنی بر آزادی، انتخـــاب آگاهانه، بصیرت و دانایی است. کدام عقل سالمی جذب چنین دینی نمی‌شود. ما اگر خشونت هم در دین داریم خشونت بر اساس کینه و لجبازی و کشورگشایی نیست. این خشونت حکم خشونت یک پزشک را دارد که در حال قطع یک عضو فاسد از بدن است. این جهاد بر اساس تقوا و انسانیت است. اگر بر اساس تقوا نباشد جهاد مقدس نیست. آنجایی که خدا می‌فرماید استقامت کن منظور جهاد علیه ظالم است نه کافر مظلوم. اموال و نوامیس غیرمسلمانان برای مســـلمانان محترم است و کسی حق تعرض به آن را ندارد. دین اسلام اجازه نمی‌دهد اموال یک غیرمسلمان آسیب ببیند یا امنیتش خدشه بردارد بلکه خشونت علیه ظالم است. با خود ظالم هم بد نیستیم بلکه با ظلمش بد هستیم. اگر ظالم دست از ظلمش بردارد با او کاری نداریم. با ظالم بد نیستیم با فعل و عملش بد هستیم. کسی که فعل بد انجام می‌دهد را به کسی تبدیل کن که فعل خوب انجام دهد.

در سالگرد زلزله کرمانشاه قرار داریم و شاهد تلاش گسترده بسیجیان برای کمک به مردم آســـیب‌دیده بودیم. بســـیج در مناطق محروم تا چه اندازه حضور دارد و در مواقع بحرانی تا چه حد می‌توان به توانایی‌های بسیج اعتماد کرد؟

بســـیج تکیه‌گاه قابل اعتمادی بوده و هست و خواهد بود. کجا در کشور مشـــکلی عمومی یا بحرانی چالش‌برانگیز پیش آمده و بسیج محور نبوده است. همه جا بسیج محور و پای کار بوده است. به تعبیر مقام معظم رهبری بسیجی جوانِ مؤمنِ انقلابی پای کار، عازم و جازم اســـت که وارد میدان می‌شود و بدون توقع خدمت و جهاد می‌کند و در حوادث غیرمترقبه مختلف حضوری فعال دارد. در آتش‌سوزی ساختمان پلاسکو آن آتش‌نشانان بســـیجی بودند و روحیه بسیجی و فداکاری داشتند. تفکر بسیجی اجازه بی‌تفاوتی و سکوت و بی‌اعتنایی به مســـائل اجتماعی را نمی‌دهد. اگر سیســـتم به میدان دعوت نکند بسیجی بر اساس راهبرد آتش به اختیار خودش وارد میدان می‌شود.

با توجه به مشکلات اقتصادی که اکنون جامعه با آن دست به گریبان است، آیا بسیج می‌تواند از ظرفیت‌هایش در این عرصه استفاده کند؟

بهترین ســـازمان و نهادی که دســـتورات مقام معظم رهبری در رابطه با اقتصاد مقاومتی را پیاده کرده بسیج است. در موضوع محرومیت‌زدایی بسیج وارد میدان شده و نزدیک به ۱۰ هزار گروه جهادی در حال کار کردن هســـتند. در موضوع آسیب‌های اجتماعی مثل مبارزه با اعتیاد، طلاق، بزهکاری و ناهنجاری‌های اجتماعی فعال است.

> ما هم به مستضعفین توجه می‌کنیم هم بـــه مســـتکبرین. توجه به مستضعفین بر اساس محبت و عاطفه و نیکی است و توجه به مستکبرین بر اساس اشـــدا اعلی الکفار است تا مانع نفوذشان شویم تا شیوه‌ها و روش‌هایشـــان مؤثر واقع نشود

موضوع چهارم بسیج برای کمک به دولت مبارزه با مفاسد اقتصادی در کشور است. سپاه و بسیجی در این زمینه خیلی تلاش کردند. ســـپاه برخی مسئولان را که نقش مخرب داشتند معرفی کرد. در بعد چهارم ما با عوامل نفوذی دشمن مبارزه می‌کنیم و آنها را کشف و دســـتگیر کرده‌ایم و دیگر آنکه بســـیجیان با احتکار مبارزه کرده‌اند. بسیجیان هزاران تن کالای احتکار شده را کشف کرده‌اند. کالاهای زیادی کـــه در انبارها احتکار شده بود توسط بسیج کشف شد. بسیج و سپاه در این زمینه‌ها فعال هستند و با فساد اقتصادی در کشور مبارزه می‌کنند. ما امروز با دولت همکاری خوبی داریم. در قرارگاه اقتصاد مقاومتی و قرارگاه آسیب‌های اجتماعی حضور داریم. رهبر انقلاب نیز در آخرین جلسه آسیب‌های اجتماعی از سپاه و بسیج تقدیر کردند.

دشمن با استفاده از بحث‌های جناحی می‌خواهد مردم را مقابل هم قرار دهد. بسیج که فراجناحی است و وابستگی جناحی ندارد، از چه روش‌هایی می‌تواند نقش متحدکننده خود را حفظ کند؟

کســـانی که بسیج را دوست داشـــته باشند اگر بسیج را برای یک جناح و فکر مورد استفاده قرار دهند به بسیج خیانت کرده‌اند. بسیج یعنی همه مردم و مردم ســـلیقه و گرایش مختلفی دارند. ما نمی‌توانیم برای مردم خط کـــش بگذاریم و جدایشان کنیم. جمله رهبری مبنی بر «جذب حداکثری و دفع حداقلی» برای بسیج یک راهبرد روشن است. مقام معظم رهبری در تبیین فرهنگ و تفکر بسیج می‌فرمایند: «بسیج سیاسی است اما سیاست‌زده، سیاسی‌کار و جناحی نیست. بسیج مجاهد است اما بی‌انضباط و افراطی نیست، عمیقاً متدین و متعبد است اما متحجر و خرافی نیست، بابصیرت است اما از خودراضی نیست، اهل جذب حداکثری است اما غیور اســـت و درباره اصول تســـامح نمی‌کند، طرفدار علم است اما علم‌زده نیست، اخلاق اســـلامی دارد اما این اخلاقش ریاکاری نیست، در آباد کردن دنیا فعال است اما خود اهل دنیا نیست.» در این بیانات حدود ۱۰ باید و نباید برای بسیج آمده که اگر اینها را مبنا قرار دهیم مشکلی پیش نخواهد آمد. وقتی در کشور افرادی در عرصه انتخابات شرکت می‌کنند و سیســـتم‌های نظارتی آنها را تأیید می‌کنند یعنی برآمده از سیستم درون نظام هستند. قرار نیست بسیج کار شورای نگهبان، وزارت کشور و نهادهای نظارتی و حراستی و قضایی را انجام دهد. ما بسیج هستیم و باید از تمام ظرفیت‌های مردمی برای پیشرفت و آبادانی کشور استفاده کنیم. ریل بســـیج اجتماعی و خدماتی است تا سیاسی. ما باید تلاش‌های اجتماعی، فرهنگی و علمی داشته باشیم. در مسائل سیاسی محور و خط قرمز بســـیج ولایت اســـت. هر فرد و هر جناحی که به رهبری نزدیک‌تر باشـــد ما هم به آن جناح و فرد علاقه‌مان بیشـــتر است. بسیج جناحی نیســـت و ولایت را در نظر می‌گیرد. هر کسی از رهبری دورتر است ما هم از او دورتریم هر کســـی به رهبری نزدیک‌تر است ما هم به او نزدیک‌تریم. محور ما جناح و افراد نیستند. بسیج با محور ولایت به افراد، شخصیت‌ها و جریانات سیاسی نگاه می‌کند. حب و بغضش ولایی است. نباید از بسیج توقع داشت با جریانی که با ولایت مخالفت و دشمنی می‌کند به آن جریان محبت کنیم چراکه با کارکرد و فلسفه وجودی بسیجی سازگاری ندارد. مقام معظم رهبری می‌فرمایند عرض و طول بسیج، عرض و طول کشور است. بسیجیان باید در هر عرصه‌ای در کشور حضور داشته باشند. بسیجی یعنی مردم عاشق انقلاب و ایران. تفکر رهبری این است که هر کسی که عاشق انقلاب و اسلام و ایران است بسیجی است، حتی اگر مسلمان نباشد. ما بسیجی غیرمسلمان هم داریم. بسیج به یک مذهب و دین اختصاص ندارد. محور بســـیجی بودن دو چیز است: یکی انقلاب، یکی ایران.

> کسانی که بســـیج را دوست داشته باشند اگر بســـیج را برای یک جناح و فکر مورد اســـتفاده قرار دهند به بسیج خیانت کرده‌اند. بسیج یعنی همه مردم و مردم ســـلیقه و گرایش مختلفی دارند. ما نمی‌توانیم برای مردم خط کش بگذاریم و جدایشان کنیم

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۵۵۲۳

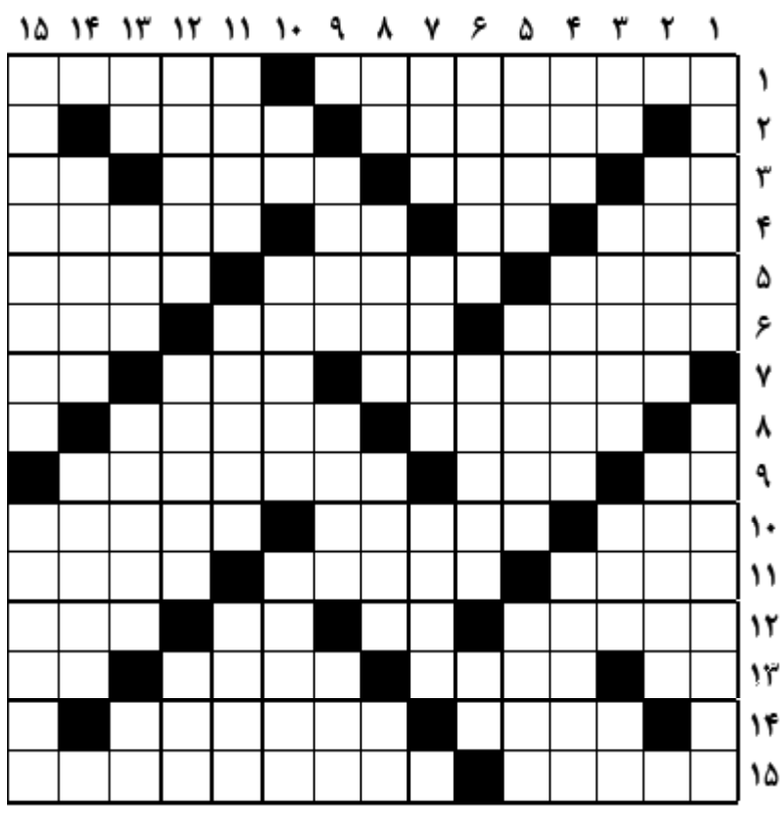

از راست به چپ

■ ۱-دفتر خلاصه نامه‌ها-افسانه‌اش از آثار آلبر کاموست ■ ۲-فوتبال سالنی-رنگ قرمز قالی‌بافان ■ ۳-فرمانده بدن-شکر کننده-حلال رنگ-مروارید ■ ۴-آنتی فاز-رمق آخر-انبار کشتی-شهر محل شهادت امام حسن عسکری(ع) ■ ۵-سهل-سازی مانند تار دارای دسته ای بلند-مس ■ ۶-سخنان بیهوده-بیماری تورم رگ‌های پا-مقابل کیفی ■ ۷-غده کنترل کننده ترشح هورمون های بدن-دختر انگلیسی-ورزش مادر ■ ۸-از بین رفته-گرسنه بامدادی ■ ۹-دوستی-شغل-بارگنج فرهنگستان ■ ۱۰-تصدیق خودمانی-زنگ کلیسا-ناجور و نامناسب ■ ۱۱-قبا-طبیعی و متوسط-ندا دهنده ■ ۱۲-شمارگان-ماه شعرا-سنگ آسیاب-مردم ■ ۱۳-ارجمندی-بویایی-درودگر-برهنه ■ ۱۴-زاییده شـــدن-چهار نعل رفتن اســـب ■ ۱۵-پایتخت مصر-از اقوام گذشـــته ایرانی و صاحب بزرگ‌ترین امپراتوری

از بالا به پایین

■ ۱-باشگاه فوتبالی در انگستان-مجموعه تلویزیونی به کارگردانی انوشیروان ارجمند درباره حوادث عاشورا و کربلا ■ ۲-پهناورترین کشور دنیا-دالان ■ ۳-ساز عرفانی-شاهین شکاری-فرمان دادن-عمق ■ ۴-زادگاه نیما-آلوده و نجس-شیوه ای در نقاشی برای نشان دادن سایه و روشن ■ ۵-از گیاهان روغنی-نوار افتتاح-قطرات ریز آب روی برگ ■ ۶-حرکتی در بدن‌سازی-جوشـــش و جهیدن-بالا آمدن آب دریا ■ ۷-از سازهای موسیقی-وعده نیک-گوشت خردشده ■ ۸-رها-نانوا-کلبه و آلونک-آب جامد ■ ۹-محل پخت نان-سازمان فضایی آمریکا-نغمه و سرود ■ ۱۰-قدم یک پا-از روسای جمهور اسبق امریکا-ناچار ■ ۱۱-هر دوره نمایش فیلم-آغشته و مخلوط کردن-نوعی پارچه نخی ■ ۱۲-اسب اصیل و خوب-از سدهای تأمین کننده آب تهران-ترس ■ ۱۳-سو و جانب-آزمایش-کیسه بزرگ-بانگ نهیب ■ ۱۴-دخل و عایدی-ردیاب ■ ۱۵-اتحادیه ای مرکب از چند کشور یا استان-بزرگترین سنگ نبشته جهان

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

		۱			۷			
	۴	۶		۳				
						۸		۳
۸						۷	۵	
	۲		۴					
			۷	۱	۲		۳	
	۶	۹						۷
					۴	۹		۱
				۷	۱			

جدول کلمات متقاطع
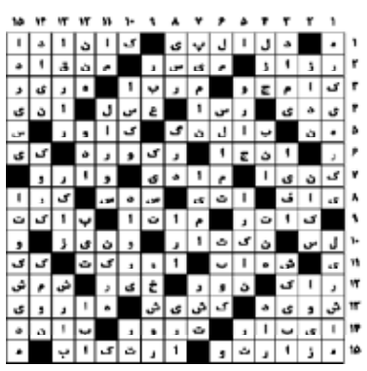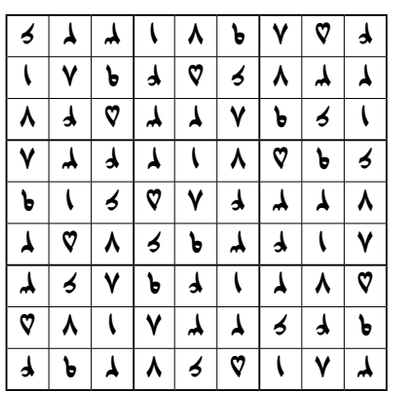
پاسخ جدول شماره ۵۵۲۲